# Співзвучність поезії І. Франка з народнопісенною творчістю

У моїй кімнаті лунає щира і задушевна, глибока і лірична і хвилююча пісня:

Ох, тії очі темніші ночі,

Хто в них задивиться, й сонця не хоче!

І я вже справді не хочу бачити нічого: ні сонця неба, а лише ще й ще раз почути:

Ой ти, дівчино, ясная зоре!

Ти мої радощі, ти моє горе!

Я дістаю з книжкової шафи книжку, читаю: Іван Франко. «Зів'яле листя» (1886—1896).

Поезія І. Я. Франка близька до народної творчості своєю глибиною і простотою. Породили його збірку «Зів'яле листя» невмирущі народні джерела. Поезії митця — це побудовані на народнопісенній основі твори про власні болісні переживання, бурхливі та пристрасні.

Цикл «Веснянки» зі збірки «З вершин і низин» пронизаний народнопоетичними мотивами. Перша частина циклу в якійсь мірі алегорична, друга ж повністю вводить нас у коло роздумів поета над людською і власною долею. У них більше психологічних паралелізмів, притаманних народним пісням. Зокрема автор користується улюбленим в народних піснях прийомом поетичних асоціацій за схожістю чи контрастом.

Важко якось соловію щебетать,

Важко весну, хоч як красну, зустрічать...

Лірику глибоких почуттів, вірне кохання і страждання виразив письменник у стислій формі, властивій народній ліриці. На зразок української народної ліричної пісні написана поезія «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...». За допомогою порівняння, що властиве народній пісні, митець описує красу дівчини, яка чарує душу закоханого в неї ліричного героя, пробуджує в нього палкі почуття любові:

Чом твої очі сяють тим чаром,

Що то запалює серце пожаром?

Більшість віршів збірки «Зів'яле листя» — медитації в дусі народної ліричної пісні. В них письменник широко використовує повтори, психологічні паралелізми, пейзажні зачини — засоби, характерні для народної пісенної творчості:

Зелений явір, зелений явір,

Ще зеленіша іва;

Ой між усіма дівчатоньками

Лише одна мені мила.

І знову бачимо, що ці повтори використані Франком для підсилення основної думки поезії. Не випадково більшість віршів збірки покладені на музику і вони стали романсами, що сприймаються вже як народні.

Неперевершено чаруюча поетика народної пісні, її музична тональність і душевна глибина виражені і в ряді інших віршів, таких як «Ой жалю мій, жалю», «Чого являєшся мені у сні?», «Оце тая стежечка». Стилізація під народну пісню, використання характерних для народних пісень зачинів, звертань, ліричних повторів, психологічних паралелізмів і найскладніших форм народнопісенної лірики взагалі притаманні збірці «Зів'яле листя».

Тонке відчуття рідного слова формує майстерність, якою позначена поетична творчість І. Я. Франка. Митець шанував понад усе безцінний скарб народнопісенного досвіду:

Криниця та з живою, чистою водою —

То творчий дух народу, а хоч в сум повитий,

Співа до серця серцем, мовою живою.

Народні пісні органічно переплелися з піснями, створеними на вірші поета. Багато хто, співаючи їх, забуває про те, що створені вони професійним поетом. І це найбільше визнання для творця. Адже народна поезія є джерелом творчого натхнення багатьох українських письменників, зокрема Т. Г. Шевченка, послідовником якого є І. Я. Франко. Завдяки величезному таланту поета його прекрасні, незрівнянні поезії стали співзвучні з народною творчістю. Тим і зумовлене їхнє безсмертя, їхнє життя в народі, в поколіннях минулих і майбутніх.